

Home Health Care: The elderly families

Patsri Srisuwan, MD
31 January 2011

วัดอุประสงค์

- ทราบหลักการ **home health care**
- สามารถประเมินผู้สูงอายุแบบองค์รวม
- มีทักษะในการดูแลผู้ป่วยและครอบครัว
ลักษณะเฉพาะ

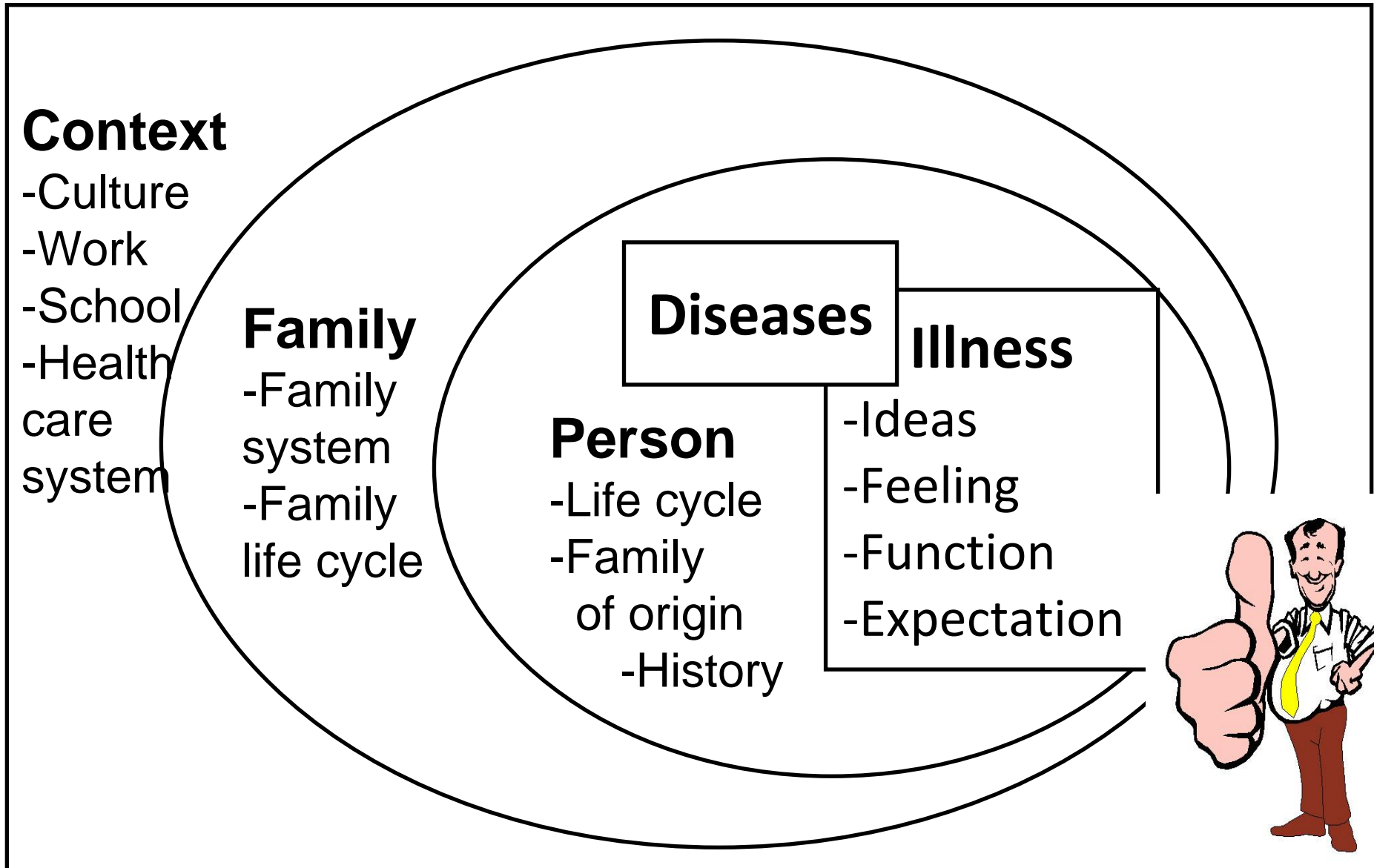
Home health care

- การดูแลสุขภาพที่บ้าน
- ระบบการให้บริการด้านสุขภาพโดยบุคลากรสหวิชาชีพที่บ้านของผู้ป่วย

McWhinney I, 1997

Understand the Whole Person

ประเภทของการเยี่ยมบ้าน

- กรณีเจ็บป่วย
 - จุกเงิน, เจ็บพลงัน, โรคเรื้อรัง
- ผู้ป่วยใกล้เสียชีวิต
 - ระยะสุดท้าย
 - ประกาศเสียชีวิต
 - ความโศกเศร้า
- ประเมินภาวะสุขภาพ
- หลังผู้ป่วยออกจากโรงพยาบาล
 - การรักษา, หลังคลอดบุตร

Brian K, 1991

แนวทางการเยี่ยมบ้าน

- ประเมินปัญหาสุขภาพและความต้องการของครอบครัว
- วางแผนเพื่อช่วยเหลือครอบครัว
- ปฏิบัติตามแผน
- ประเมินผลการให้บริการ

Home Care Team

- **Physician**
- **Nurse**
- **Dentist**
- **Podiatrist**
- **Optometrist**
- **Rehabilitation therapist**
- **Psychologist**
- **Dietitian**
- **Pharmacist**
- **Social worker**

Levine SA. JAMA 2003

อุปกรณ์ในการเยี่ยมชมบ้าน 1

- แผนที่ในการเดินทาง
- แฟ้มบันทึกประวัติครอบครัว
- ไบโสังยา
- ถุงมือแบบใช้แล้วทิ้ง
- พรอทวัตช์
- ไม้กีดลิน

อุปกรณ์ในการเยี่ยมบ้าน 2

- ไฟฉาย
 - หูฟัง
 - เครื่องวัดความดัน
- และที่พื้นขนาดต่าง ๆ
- เครื่องตรวจหู ตรวจตา
 - เจลหล่อลื่น

INHOMESSS

- **Immobility**
- **Nutrition**
- **Housing**
- **Other people**
- **Medication**
- **Examination**
- **Services**
- **Safety**
- **Spiritual**

"I'm just the census-taker—I don't have to read you your rights."

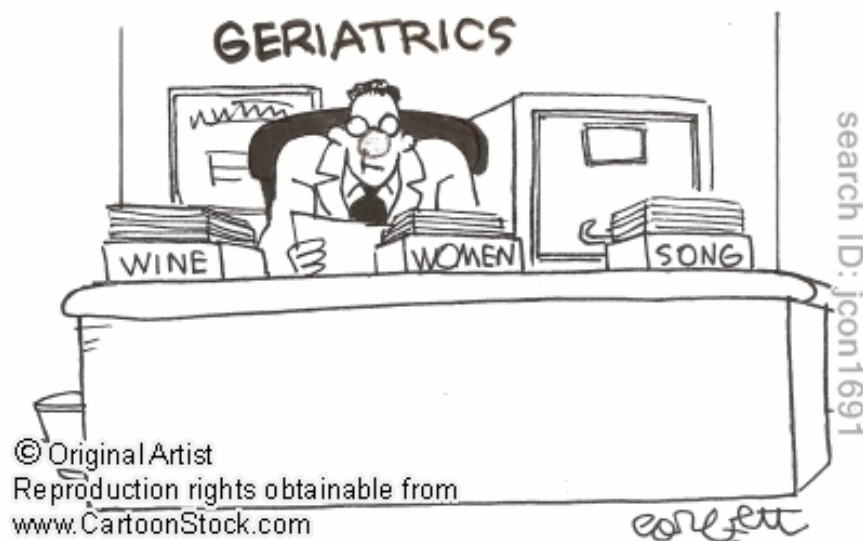
กรณีศึกษา

กรณีศึกษา

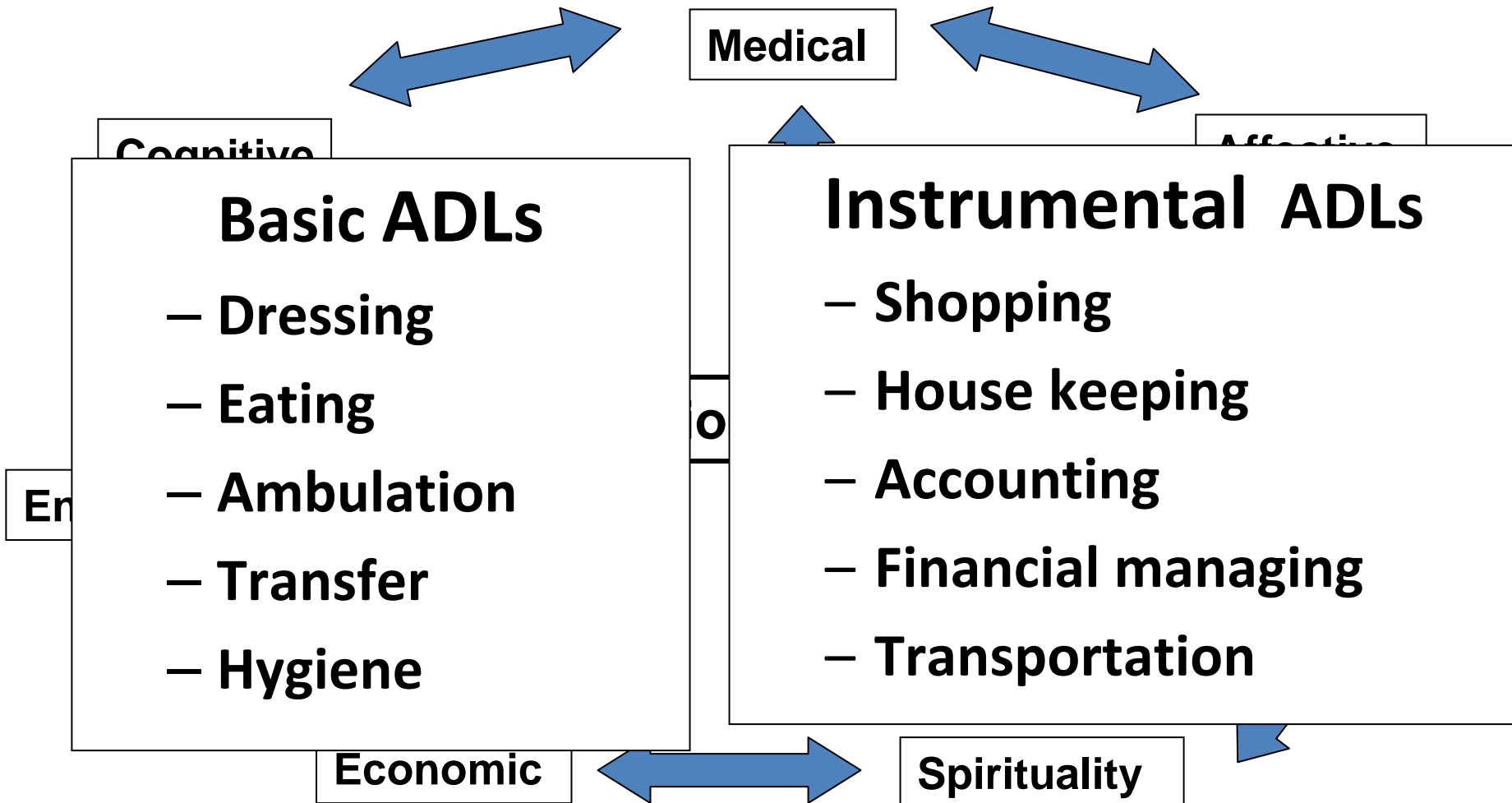
- ชายไทยคู่ อายุ **70** ปี
- ควบคุมความดันไม่ได้เนื่องจากลิ้นรับประทานยาบ่อย
- โรคประจำตัว ความดันโลหิตสูง
- ยา **Enalapril (5 mg) 1 tab od**
- ส่งปรึกษาทีมเยี่ยมบ้าน
- ท่านจะมีแนวทางดูแลผู้ป่วยและครอบครัวอย่างไร

Difference from standard evaluation

1. Focuses on elderly ; complex problems
2. Emphasizes functional status and QOL
3. Interdisciplinary team

Interacting dimensions of geriatric assessment

Component of Assessment

- **Demographic data**
 - memory & hearing problem
- **CC & PI**
 - non-specific
 - normal of aging
- **PH**
 - Complex
 - long time ago
- **Nutrition : limited dentition, poor appetite**

Component of Assessment

- **Social history**
 - Education, habits
- **Sleep**
- **Sexual activity**
- **Substance use**

- **Physical examination**

- **BW & Ht**

- **Vision**

- **Hearing**

- **Oral cavity**

- **Mobility**

Simple Tests of Lower Extremities: Strength, Balance, Gait and Fall risks

Question/Test	Time to administer	Comments
Timed up & go	<1 min	Sen 88% Spec 94%
Office-based Gait, Tandem, rising; chair, 360° turn	2-3 mins	Performance-Oriented Assessment of Mobility (POAM)
Functional reach	2 mins	reach 4", 6", 10"

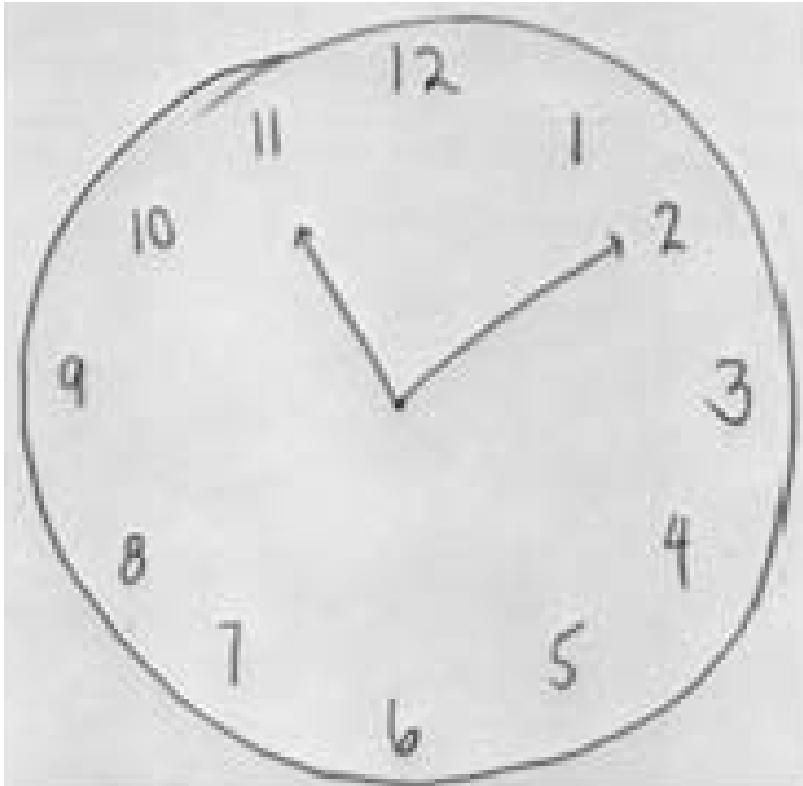
Multidimensional Case-Finding Instruments, References and Average Performance time

problem	instrument	Time	Cost \$
Cognitive impair	MMSE	9.2	68
Depression	GDS	5.1	17
Gait instability	POAM	2.5	15
Malnutrition	Mid-arm circumference	1	15
Recent Wt loss	Review weights	0.2	8
Hearing impair	Whisper test	0.5	<1
Vision impair	Snellen chart	2.1	10
Urinary incontinence	Questions	0.2	<1
Sexual problem	Questions	0.8	14

แบบคัดกรองภาวะสมองเสื่อม ที่ใช้บ่อยในประเทศไทย

- **TMSE (Thai Mini-Mental State Examination)**
- **MMSE-Thai 2002 (Mini-mental State Examination: Thai version)**
- **MoCA (Montreal Cognitive Assessment)**
- **Mini-Cog Assessment (Three-item recall test plus clock drawing test (CDT))**

ตัวอย่างการวาดหน้าปัดนาฬิกา 11:10

MMSE 30/30

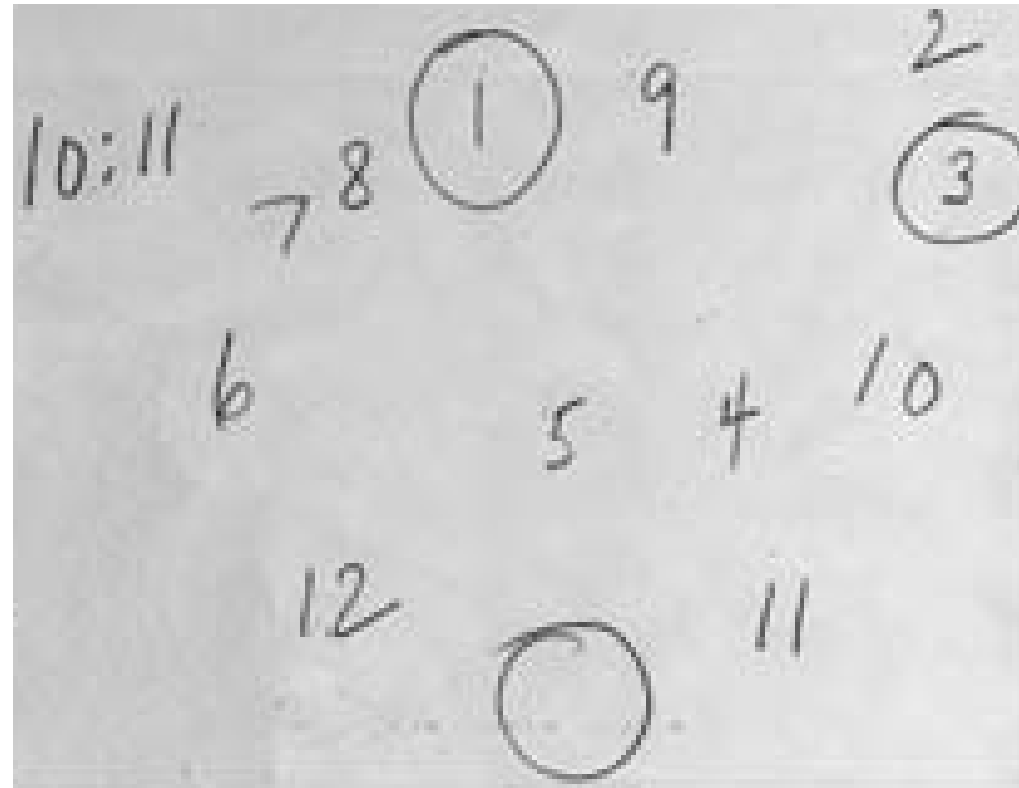
MMSE 21/30 AD

ตัวอย่างการวาดหน้าปัดนาฬิกา 11:10

MMSE ?

MMSE 21/30 AD

MMSE 25/30 FTD

INHOMESSS

- **Immobility** **function**
- **Nutrition** **quality, quantity, preparation**
- **Housing** **ventilation, bed, stuffs**
- **Other people** **family, caregiver**
- **Medication** **traditional, CAM**
- **Examination** **V/S, CVS, Neuro**
- **Services** **social, community, health care**
- **Safety** **home, environment**
- **Spiritual** **believe, religious**

Assess case study by Family Systems Theory

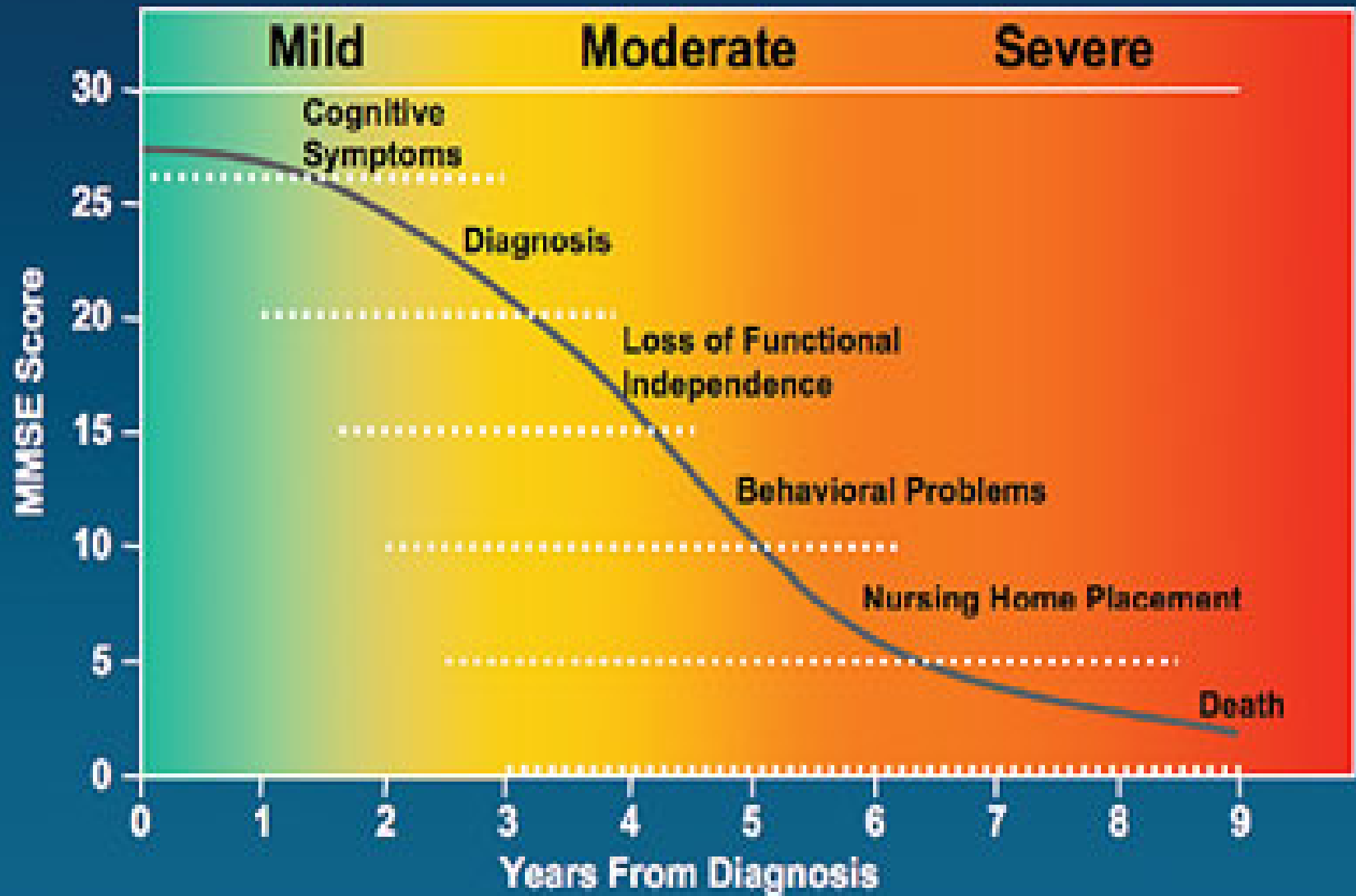
- **Family Change**: Mr. J had difficult to perform complex daily life tasks Mrs. S decided to move Mr. J into her home.
- **The Relational Context of the Symptom**
 - The influence of Alzheimer disease on family: Mrs. S has to take care of her mother.
 - The influence of family on Alzheimer disease: serious accidents
- **Hierarchy**: Mr. P has the highest power ,pay all cost
- **Family Role Selection**: Mrs. S to be Mr. J's caregiver & power of attorney

Assess case study by Family Systems Theory

- **Coalition**: Mr. P and N feel they are neglected, they collude against Mrs. J.
- **Enmeshment**: Mr. J and Mrs. S have few interpersonal boundaries due to Mrs. J' illness.
- **Disengagement**: Mr. P is isolated from Mrs. S because she spent her time with her mother and son.
- **The Family Life Cycle**: Mrs. J's family is in stage 8: aging family.
 - Financial aspect: Mrs. J mother has money from government pension funds.

การดูแลผู้ป่วยโรคสมองเสื่อม

- **Activity of Daily Livings**
- **Behavioral and Psychological**
- **Cognitive function**
- **Discussion about goal of care**
- **Environment**
- **Family and care giver**

กรณีศึกษา

- ผู้ป่วยมีอาการอ่อนแรงข้างซ้ายจึงไปตรวจที่รพ. พบว่าเป็นอัมพาตครึ่งซีกขวา **grade III+**
- ทามช้าๆ ไม่ยอมให้ขีดตัว
- ท่านจะมีแนวทางดูแลผู้ป่วยและครอบครัวอย่างไร

การดูแลผู้ป่วยอัมพาต

- ร่างกาย

- กายภาพบำบัด

- Stretching exercise
- Appropriate position

- ป้องกันภาวะแทรกซ้อน

- แผลกดทับ
- ปอดบวม

- ฝึกระวัง

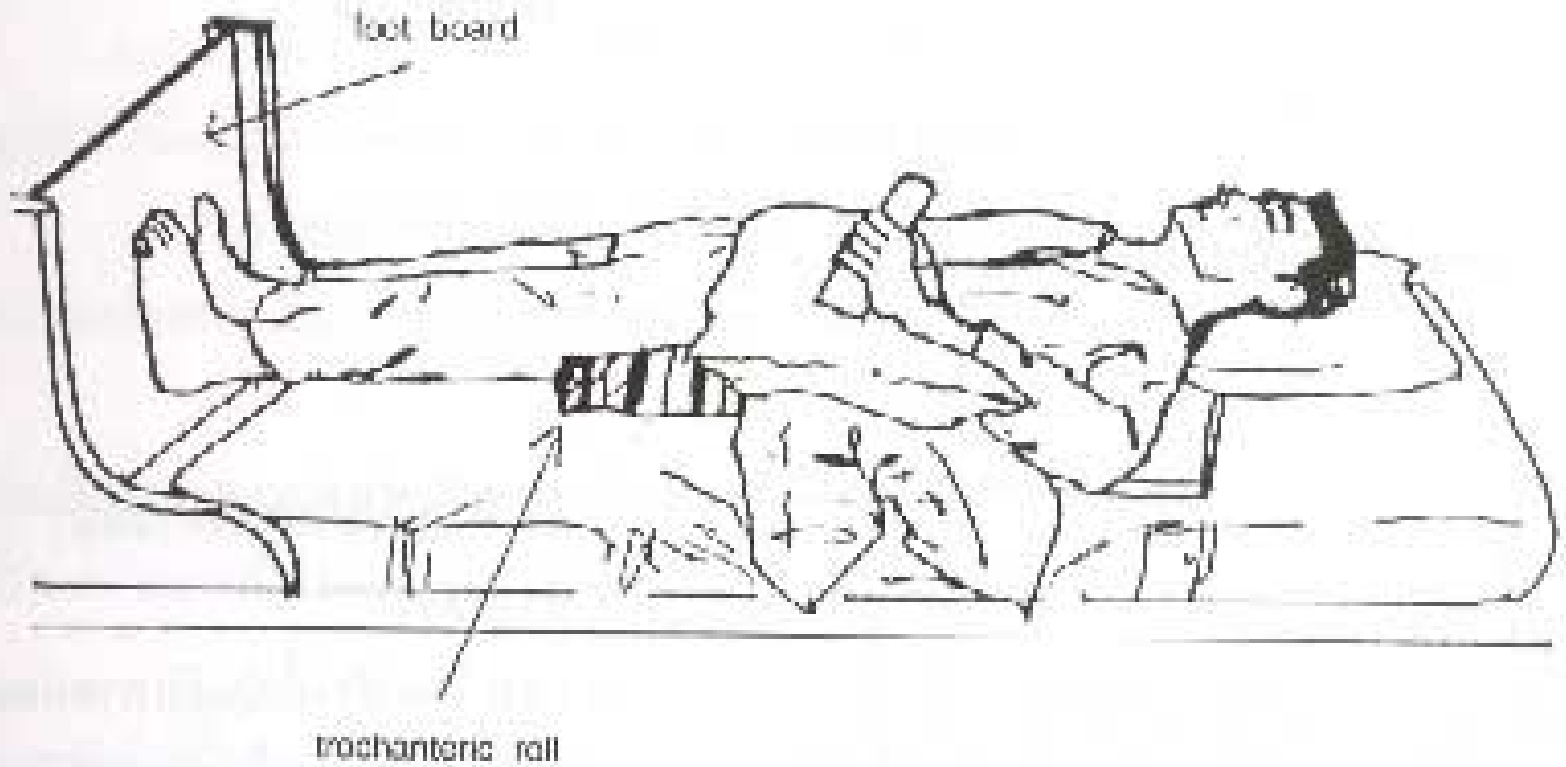
- ติดเชื้ทางเดินปัสสาวะ

- จิตใจ

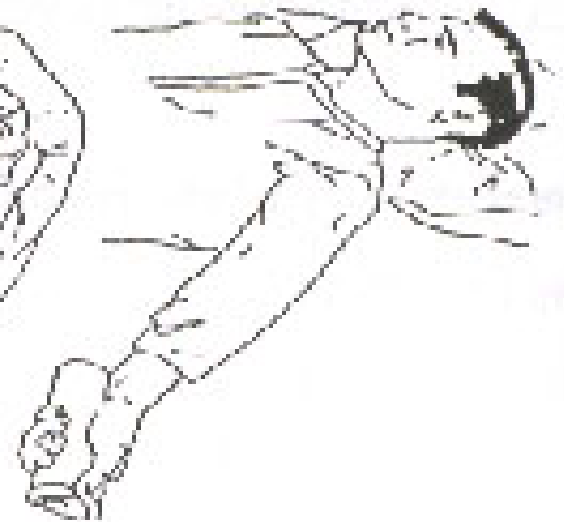
- ประเมินภาวะซึมเศร้า, เครียด, กังวล

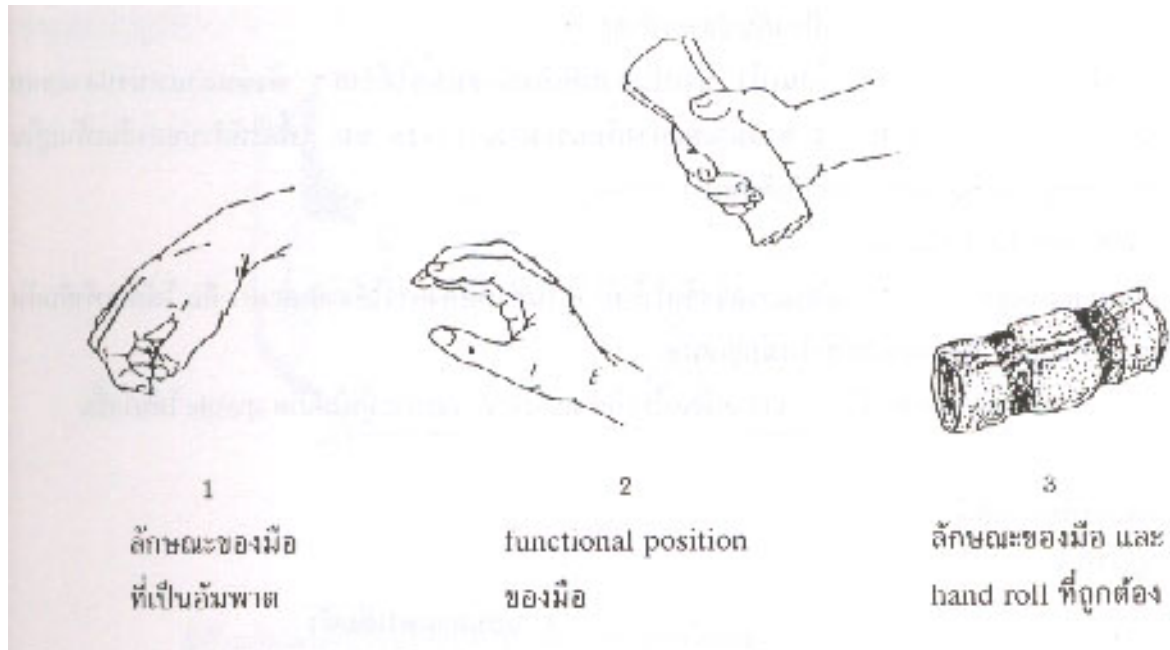
การจัดท่านอนหงาย

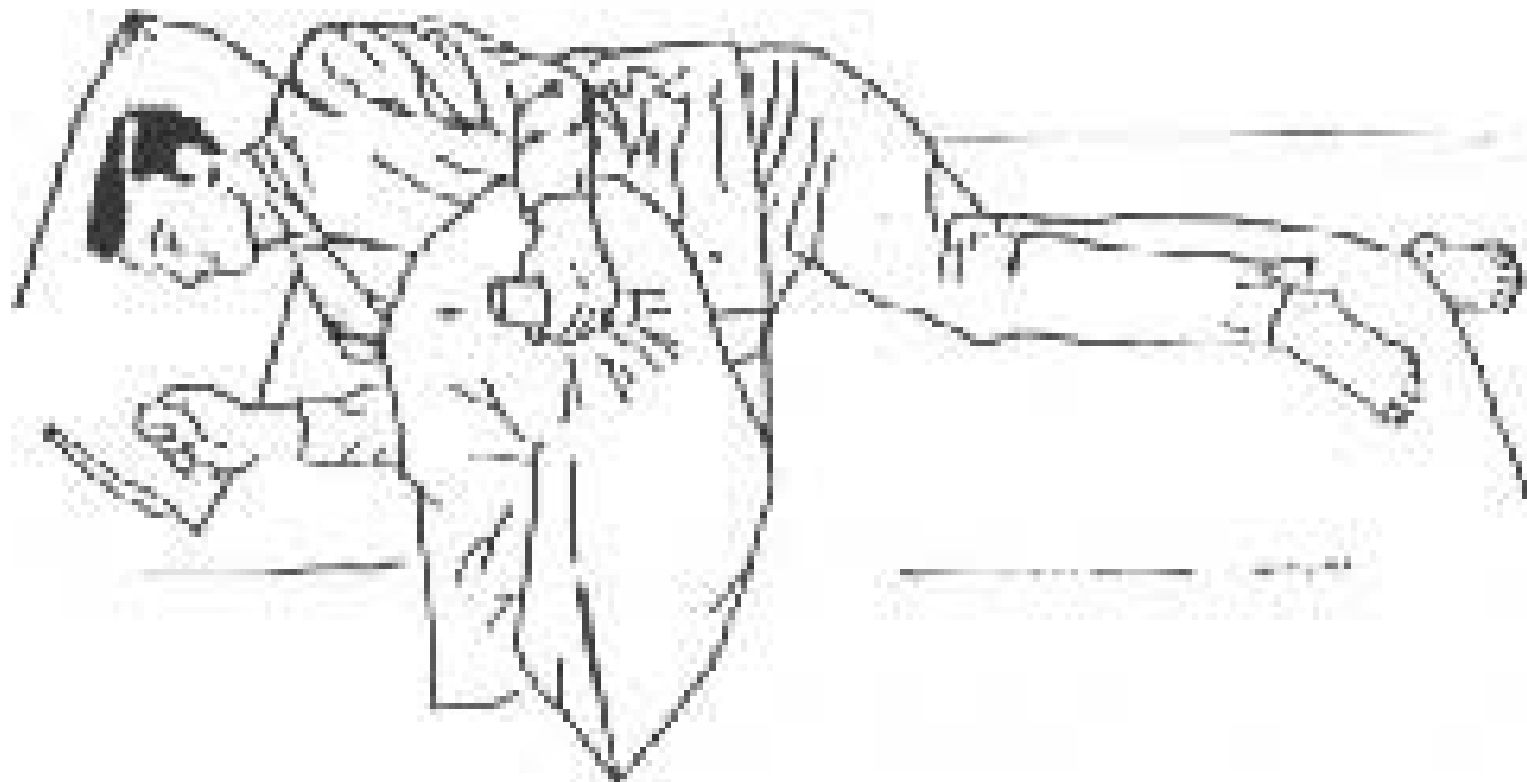
การจัดลักษณะของแขน

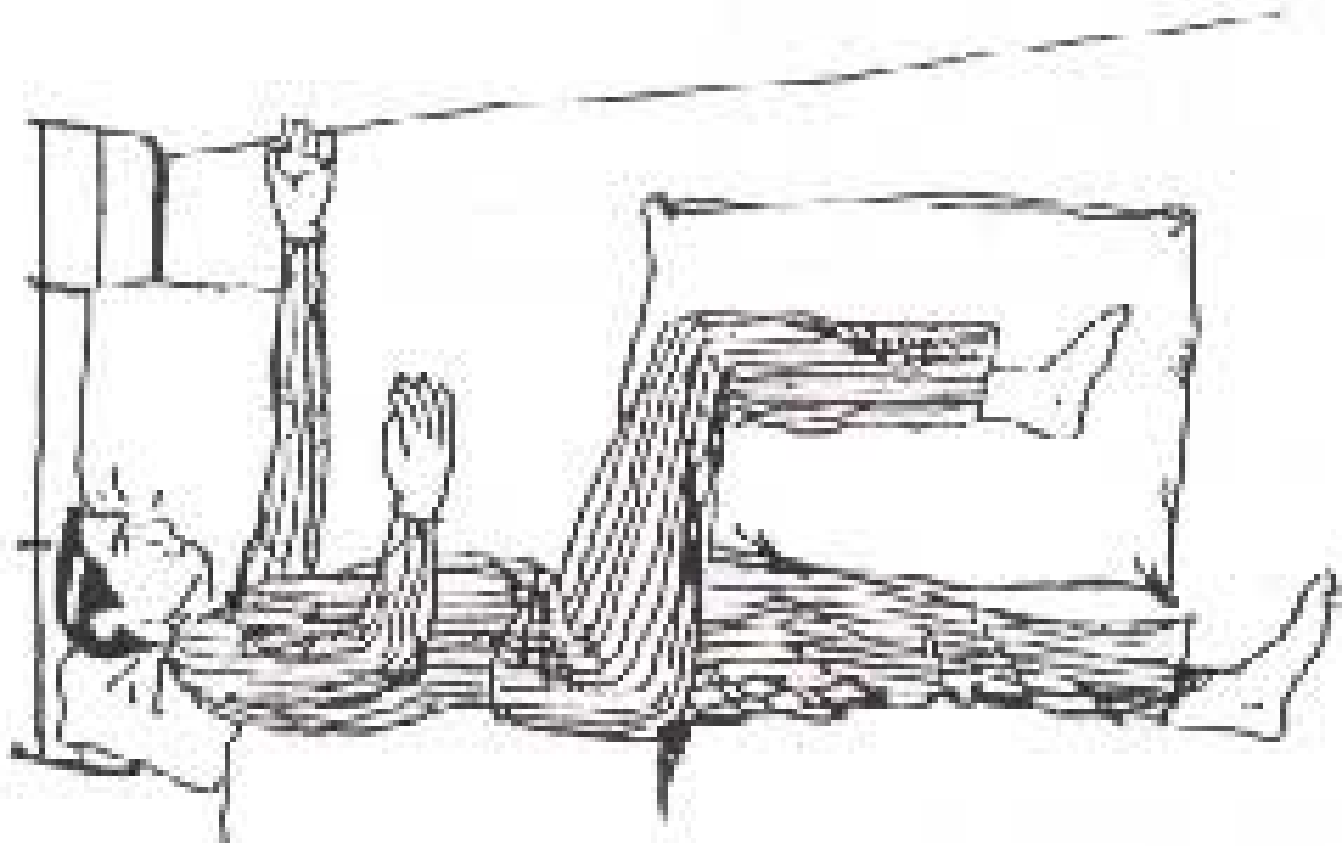
การจับมือและข้อมือ

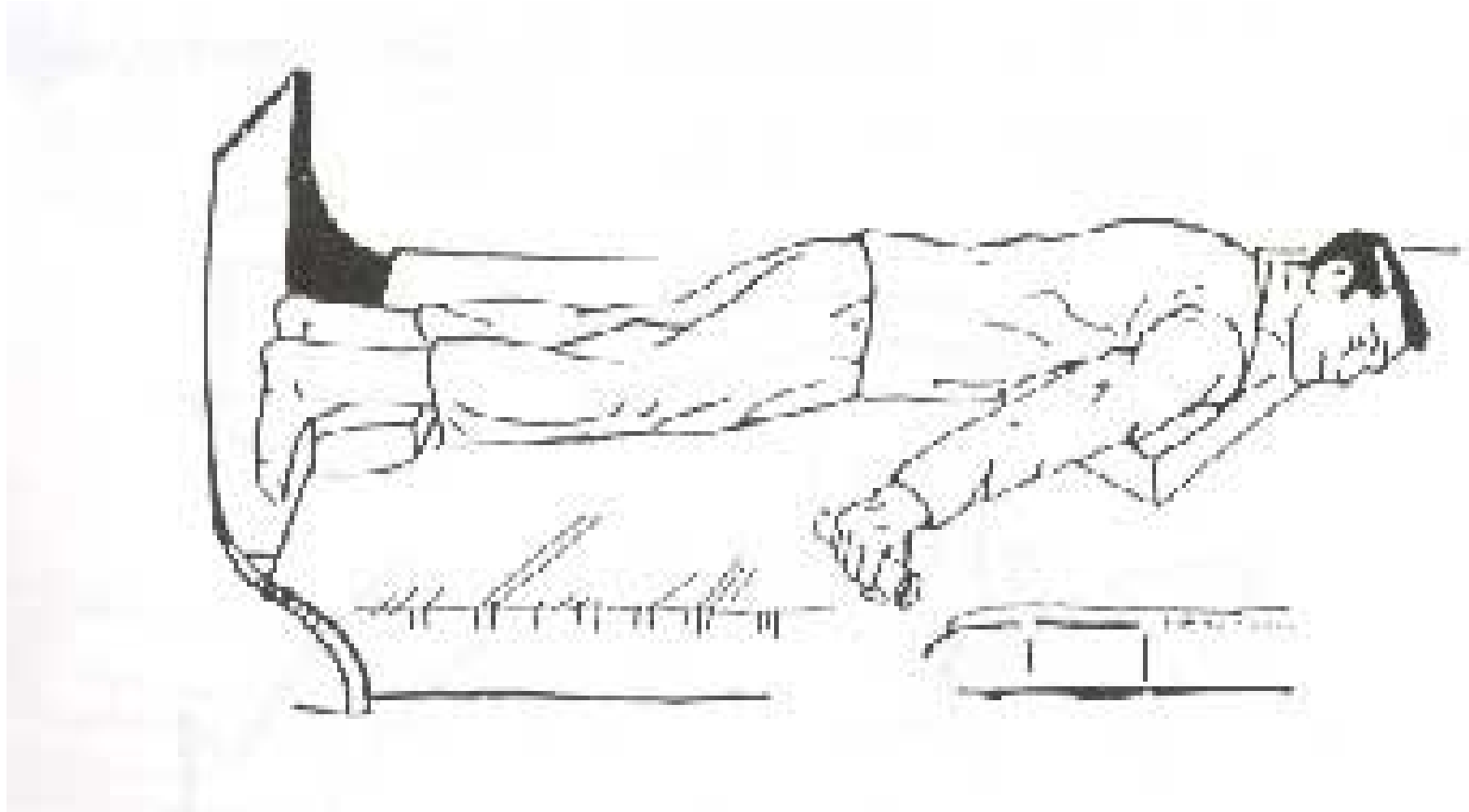
การจัดทำนอตตะแคงข้างดี

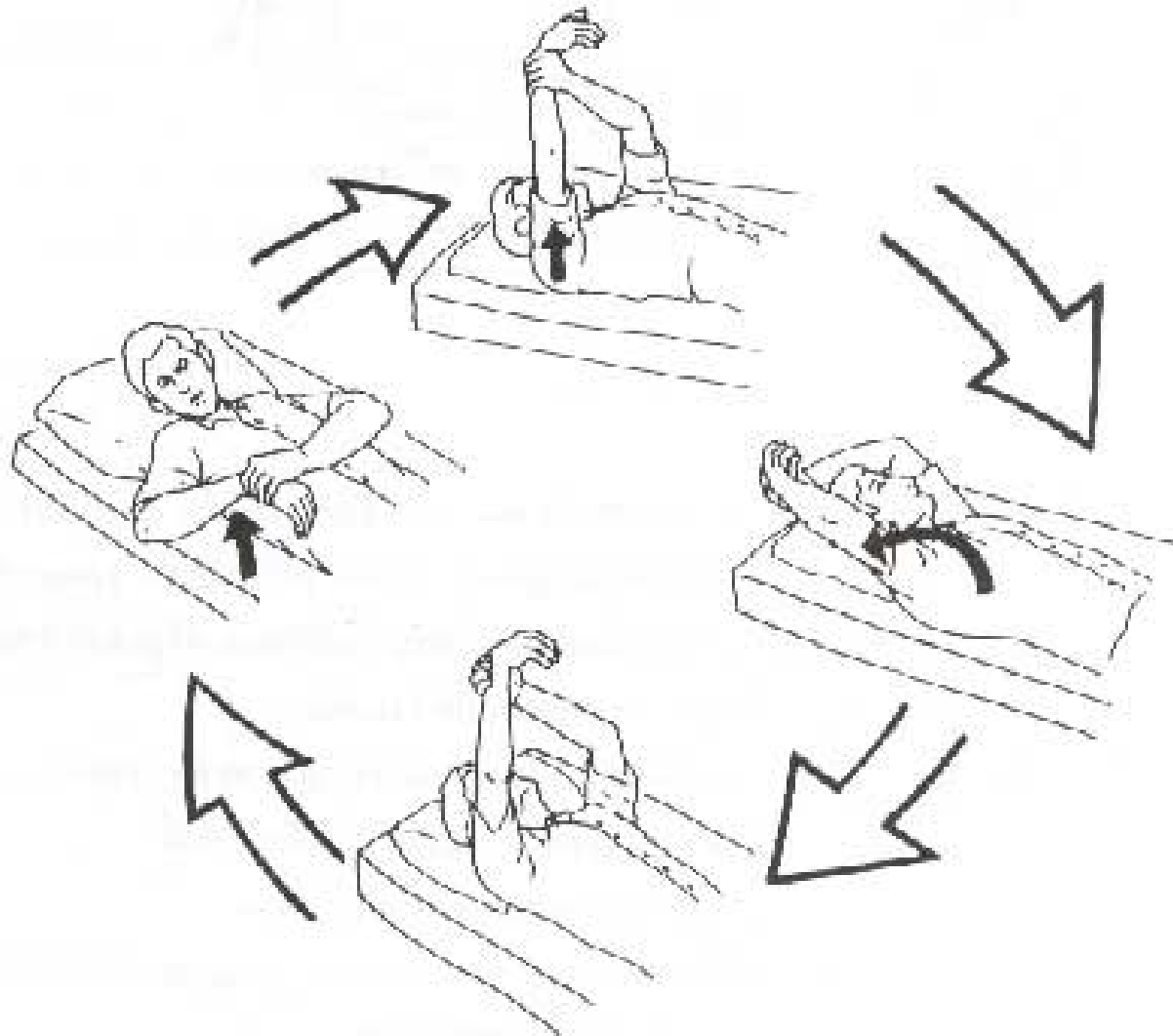
การจัดทำนอนตะแคงทับข้างที่เป็นอัมพาต

การจัดทำนอนคว่ำ

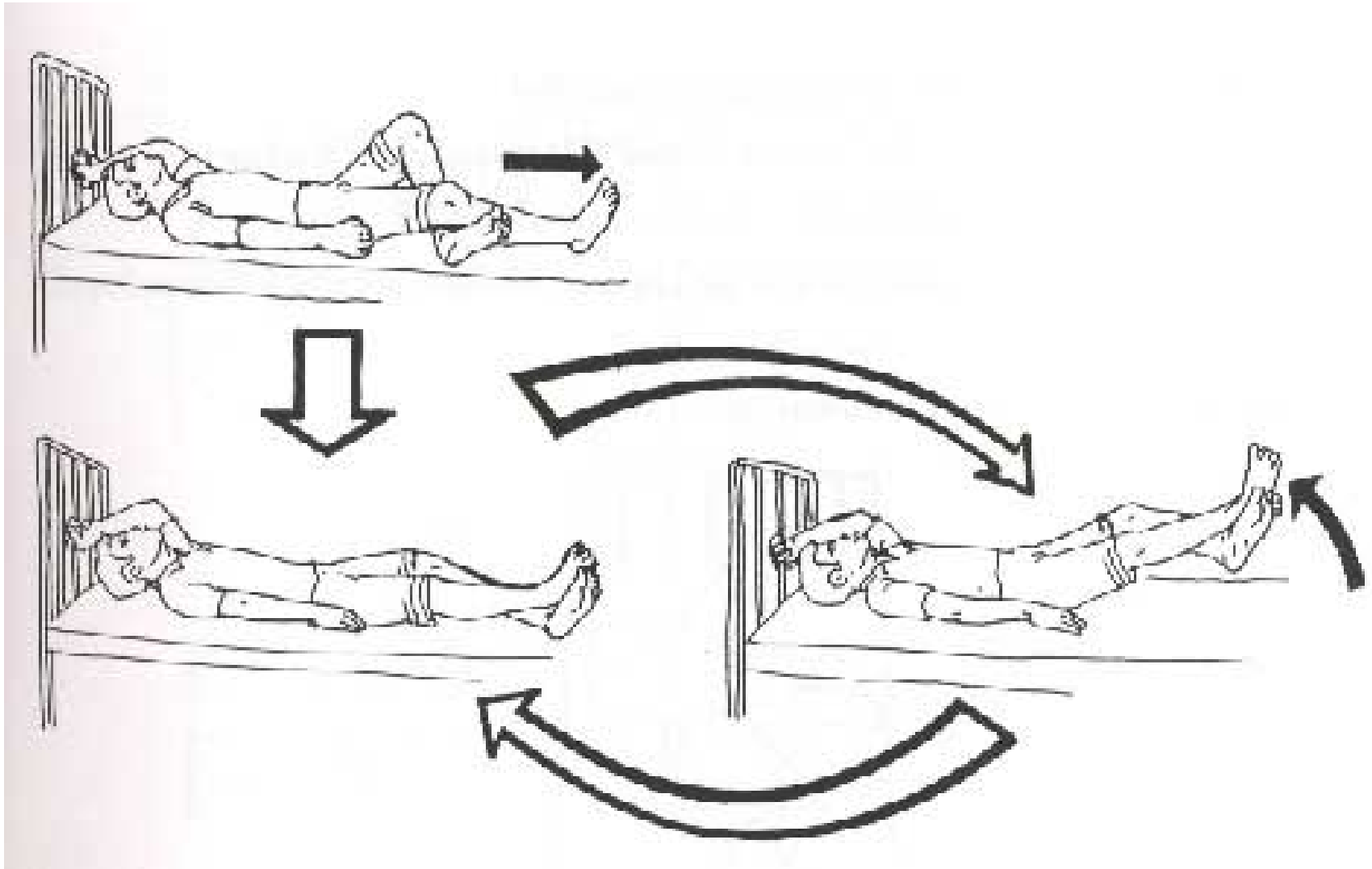
การป้องกันข้อติด

แสดงการบริหารบริเวณนิ้วมือ

การบริหารขา

การตะแคง

“I never dreamed that he would hit and bit me just because I tried to bathe her.”

Application of Theory of Retrogenesis

- **Bathing difficulties occur in stage 6b**
- **Cognitive level: 4 yr**
- **Questions to ask**
 - **Does this patient have arthritis?**
 - **Could she have a urinary tract infection?**
 - **She gets cold ?**
 - **her daughter's approach is inappropriate**

Carson VB, 2007.

Bathing difficulties

A. “Mom you need a bath”

B. “Mom it’s time to freshen up so we can go out shopping later”

- make the bath more like a spa experience
 - Temperature
 - Music
- enjoyable activity for both the mother and daughter

Carson VB, 2007.

“We haven’t slept well in months. My mother gets up in the middle of the night and wanders all through the house.”

What would you do?

- A. Give her a sedative drug**
- B. Attempt to reorient Mrs. J to the here and now (“you know you haven’t worked at the firm for 30 years!”)**
- C. Offering comfort, reassurance, distraction, or redirection (“ “it’s your day off”)**

Repetition

- **cognitive level of a toddler**
 - Toddler love routine, structure, often repeatedly
 - asked the same question “Are we there yet, Mom?”
- **distracting the child**
- **the repetition may be channeled into behaviors**
- **that are more tolerable to the caregiver.**
 - folding laundry, dusting and sorting utensils

Wandering

- **Infants, small children seem to have their days and nights mixed up**
- **“too tired to sleep” : a short afternoon nap**
- **exercise and activities during the day**
- **A calming bedtime routine : reading**
- **a safe environment : restricted with childproof latches**
- **Offering comfort, reassurance, distraction, or redirection**

Carson VB, 2007

กรณีศึกษา

- ญาติแจ้งว่าผู้ป่วยบ่นปวด
เข่าซ้ายมากกว่าเข่าขวา
บวมเล็กน้อย มา 2
อาทิตย์
- ท่านมีวิธีประเมิน และ
รักษาอย่างไร

What are differential diagnosis ?

- 1. Osteoarthritis**
- 2. Crystal-induce arthritis**
- 3. Septic arthritis**
- 4. Rheumatoid arthritis**
- 5. All of above**

Osteoarthritis

Osteoarthritis

การรักษา

1.รักษาทั่วไป

2.รักษาด้วยยา

3.การผ่าตัด

รักษาทั่วไป

- หลีกเลียงท่าทางที่ทำให้เข้าเสื่อมเร็วขึ้น

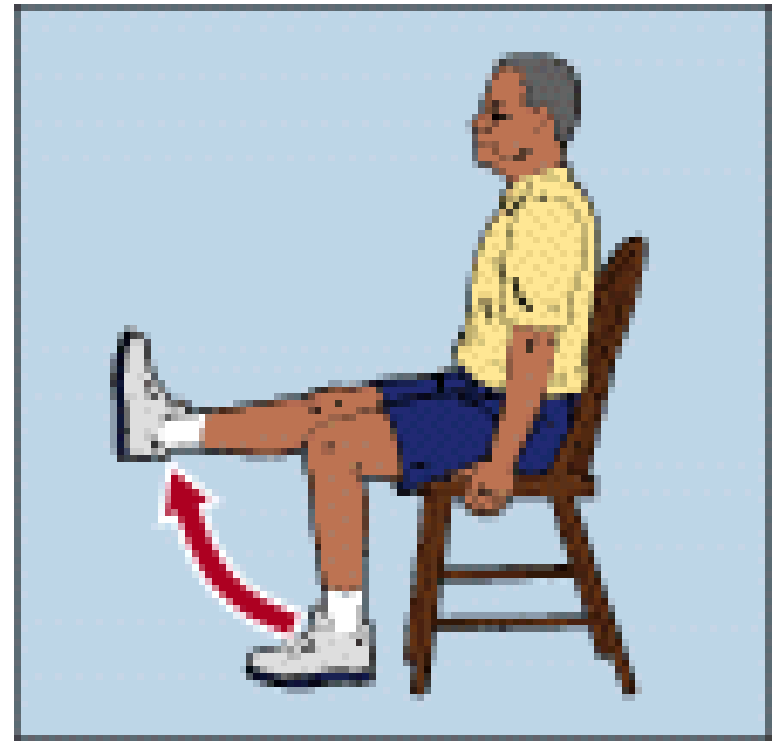
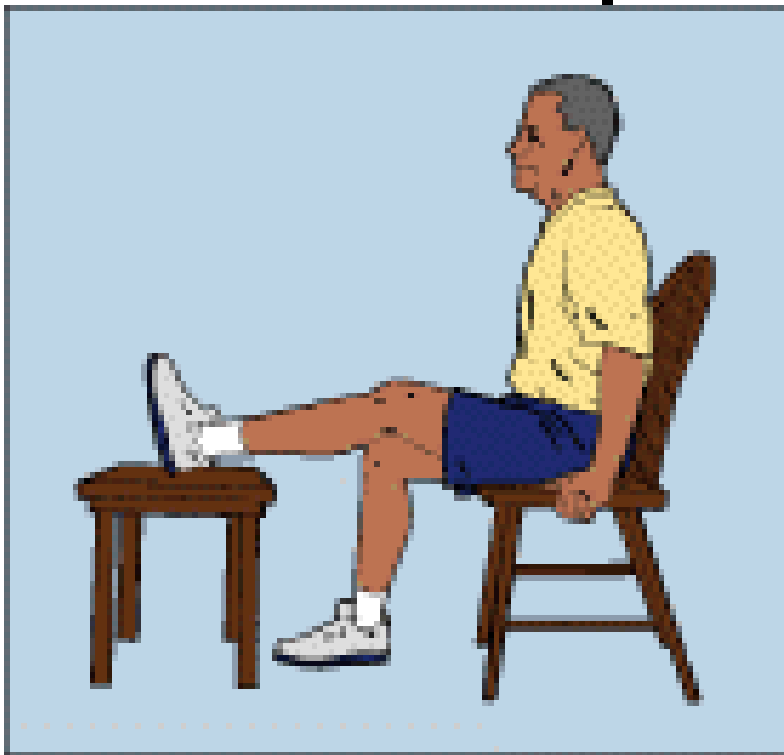
—พับ
—ยก

ระวังหักถ้ม!!!

- ลดน้ำหนัก
- ไม้เท้า
- ประคบอุ่น

บริหารกล้ามเนื้อ

รักษาด้วยยา

รักษาด้วยยาอะไรดี???

1. พาราเซตามอล (paracetamol)

2. กลุ่มต้านการอักเสบที่ไม่ใช่สเตียรอยด์ (non-steroidal anti-inflammatory drugs, NSAIDs)

ยาอื่น ๆ

- ยาทาเฉพาะที่
- ฉีดเข้าข้อ
 - สเตียรอยด์ : ไม่เกินปีละ **2** ครั้ง
 - **Hyaluronic acid** : สัปดาห์ละเข็ม ติดต่อกัน **3-5 wks**
 - **Increase elasticity and viscosity**
- อื่น ๆ

Caregivers

Which group is the largest group ?

- A. Spouses 37%**
- B. Daughters 29%**
- C. Daughters-in-law**
- Grandchildren
- Sons
- Brothers and Sisters
- Other: friends, neighbors

Mittelman M. S, 2007

Caregiving Can be a Heavy Burden

- **Bio** : chronic fatigue, physical complaints
- **Psycho** : anxiety, depression (20-46%)
- **Social** : social isolation

Caring for the Caregiver

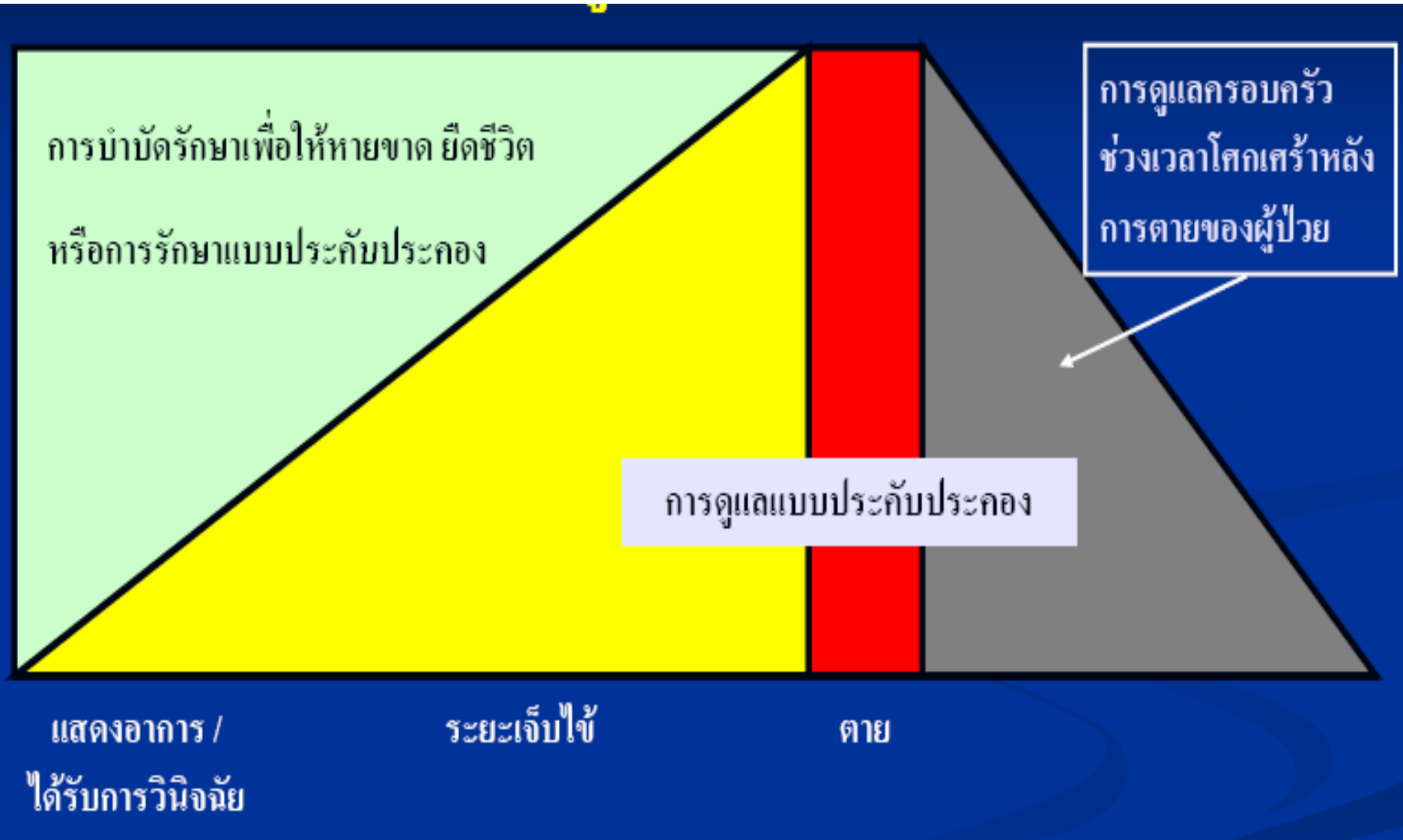
Caregiver

- **Care**
- **Affection**
- **Rest**
- **Empathy**
- **Goal of care**
- **Information**
- **Ventilation**
- **Empowerment**
- **Resources**

กรณีศึกษา

- ผู้ป่วยได้รับการวินิจฉัยเพิ่มคือ มะเร็งปอด
ระยะสุดท้าย
- ผู้ป่วยและญาติมาปรึกษาท่านเรื่องแนว
ทางการรักษา

World Health Organization Pain Relief and Palliative Care. In: National Cancer Control Programmes. Policies and managerial guideline 2nd ed WHO's Geneva 2002;83-91.

ความหมายของ “ผู้ป่วยระยะสุดท้าย”

“ระยะซึ่งภูมิคุ้มกันของร่างกายและอวัยวะสำคัญบางส่วน
ของร่างกายถูกทำลายไปมากแล้ว การรักษาไม่ได้ผลอีก
ต่อไป”

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

“เวลาที่บุคลากรทางการแพทย์ที่ดูแลผู้ป่วยอยู่จะไม่แปลกใจ
หากผู้ป่วยเสียชีวิตภายใน 6 เดือน”

American Psychological Association

หลักสำคัญในการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย

- ดูแลแบบองค์รวม และต่อเนื่อง
- ดูแลทั้งผู้ป่วย และครอบครัว
- เคารพการตัดสินใจของผู้ป่วย และครอบครัว
- วางแผนร่วมกันในการรักษา
- ไม่ยึดความทรमान และไม่เร่งการเสียชีวิต
- ทีมสหวิชาชีพ

กรณีศึกษา

- ท่านได้ทำการดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคอง
- ผู้ป่วยมีอาการท้องผูก คลื่นไส้ อาเจียน
รับประทานอาหารได้น้อยลง หอบเหนื่อยมาก
ขึ้น มา **1** อาทิตย์
- โดยมีอาการสับสนช่วงเย็นเป็นบางวัน
- ท่านมีแนวทางการดูแลผู้ป่วยอย่างไร

ท้องผูก

- หาสาเหตุ เช่น จากยา ความผิดปกติทางเมตาบอลิซึม
- ชักประวัติ ตรวจร่างกาย

● รักษา

อาจถึงตาย !!!

- **Senna** : ลำไส้บีบตัวมาก
- **Lactulose** : ท้องอืด
- **Milk of Magnesia**
- สวน

หอบเหนื่อย

- สาเหตุ : มะเร็งโดยตรง อื่นๆ เช่น ซีด จากการรักษา มะเร็ง
- รักษา
 - ไม่ใช้ยา
 - Oxygen
 - อากาศถ่ายเท ศีรษะสูง ฝึกการหายใจ
 - ใช้ยา
 - Opioid
 - Benzodiazepine
 - Bronchodilator

คลื่นไส้อาเจียน

- สาเหตุ : ท้องผูก ลำไส้อุดตัน ติดเชื้อ ยา
- รักษา
 - ไม่ใช้ยา
 - รับประทานมื่อละไม่มาก รสไม่จัด
 - ไม่ใส่เสื้อผ้าคับเกินไป
 - ใช้ยา
 - Serotonin antagonist : ondansetron
 - Metoclopramide
 - Domperidone
 - Haloperidol

ตับสั่นกระวานกระวาย

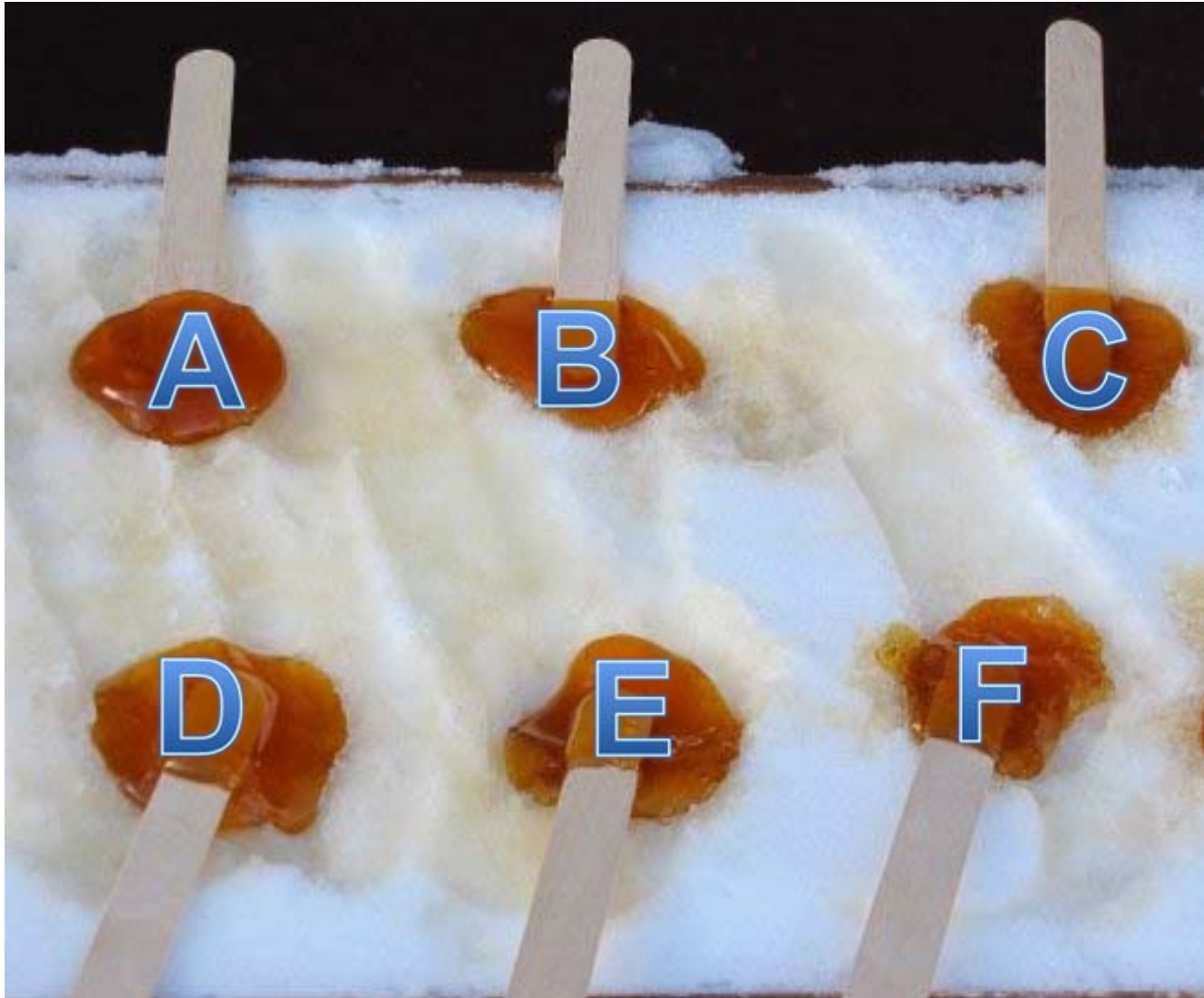
- สาเหตุ : ยา ติดเชื้อ ซีด ขาดน้ำปวด
- การรักษา
 - ไม่ใช้ยา
 - จัดสถานที่ให้ปลอดภัย ไม่มีดเกินไป
 - จัดให้มีปฏิทิน นาฬิกา ของที่ผู้ป่วยคุ้นเคยรอบๆห้อง
 - ใช้ยา

- Antipsychotic ; haloperidol
- + Benzodiazepine

เบื่ออาหาร

- สาเหตุ : **leptin, interleukin 1B** เพิ่มขึ้น ชิมเศร้า
- รักษา
 - ไม่ใช้ยา
 - จัดอาหารที่ผู้ป่วยชอบ และมีอาหารว่างระหว่างมื้อ
 - ไม่ควรคาดคั้นให้ผู้ป่วยทานอาหาร
 - ประเมินการกลืน
 - ใช้ยา
 - Prokinetic
 - Corticosteroid
 - Megestrol acetate

Take Home Messages

References

- **Burke M: Comprehensive Geriatric Assessment and Health Maintenance Screening 2nd. Primary Care of the Older Adult; Multidisciplinary Approach. Mosby, Inc. Philadelphia, 2004:1-28**
- **Fawcett, J. Contemporary nursing knowledge: Analysis and evaluation of nursing models and theories (2nd). Philadelphia: F.A. Davis.2005.**
- **Feldman H, Jacova C, et al. Diagnosis and treatment of dementia: 2. Diagnosis. CMAJ 2008;178(7):825-36.**
- **Ham R: Assessment, in Ham R et al (eds): Primary Care Geriatrics; A Case-Based Approach 4th. Mosby, Inc, 2002:51-78.**
- **Reuben D et al: Principles of Geriatric Assessment, in Jeffrey B. Halter et al (eds): Hazzard's Geriatric Medicine and Gerontology 6th. The McGraw-Hill Companies, Inc, 2009:141-152.**
- **Pilot F, et al. Caring for the Elderly: A Case-based Approach. Kansas: American Academy of Family Physician, 2004.**
- **Pond D, Brodaty H. Diagnosis and management of dementia in general practice. Australian Family Physician 2004;33(10):789-93.**
- **Principles of family medicine. In McWhinney IR, editor. A textbook of family medicine. 2th ed. New York: Oxford University Press; 1997:13-28**

